INSTITUT ZA TRANSFUZIJU KRVI SRBIJE
Odeljenje za tipizaciju tkiva
11 000 Beograd, Svetog Save 39
Tel/Fax: +381 11 244 31 83
E-mail: hlabgd@nbti.org.rs

Zdravstvenim ustanovama koje dostavljaju uzorke periferne krvi Odeljenju za tipizaciju tkiva Instituta za transfuziju krvi Srbije

UPUTSTVO ZA UZORKOVANJE, OBELEŽAVANJE I TRANSPORT UZORAKA ZA TESTIRANJE HLA

(Uputsvo proizilazi iz SOP 096/01)

1. Uzimanje uzorka za testiranje HLA

- Za molekularnu tipizaciju HLA uzorak krv se dostavlja u sterilnoj, originalno zatvorenoj epruveti, bez prethodnog otvaranja.
- Obezbediti odgovarajuću količinu uzorka za tražena ispitivanja. Vrstu epruvete, antikoagulans, minimalnu zapreminu za pojedinačne analize i uslove transporta uzoraka, potrebno je uskladiti sa dokumentom koji dostavljamo u prilogu - Potrebni uzorci biološkog materijala.

2. Obeležavanje uzorka

- Svaku epruvetu obeležiti neposredno nakon uzorkovanja. Na etiketi moraju biti čitljivo napisani ime i prezime, datum uzorkovanja i potpis osobe koja je izvršila punkciju. Kada je moguće, navesti i ime roditelja.
- Podaci na epruveti moraju u potpunosti odgovarati podacima na uputu ili drugoj pratećoj dokumentaciji.

Uzorci i transport prema vrsti ispitivanja

Ispitivanje	Potreban uzorak	Temperatura i rok dostavljanja	Napomena
Anti-HLA antitela	9 mL venske krvi bez antikoagulansa ili 3–9 mL krvi u epruveti sa gelom; alternativno najmanje 1 mL seruma	18–22 °C: do 8 h; ili 4–8 °C: do 8 h. Serum: zamrznut.	Kod pacijenata na dijalizi uzeti uzorak pre početka dijalize.
Unakrsna reakcija sa sopstvenim limfocitima	3–6 mL venske krvi sa heparinom i 9 mL krvi bez antikoagulansa	18–22 °C: do 8 h; ili 4–8 °C: do 8 h	
Unakrsna reakcija sa limfocitima davaoca	Pacijent: 9 mL krvi bez antikoagulansa ili 3–9 mL krvi u epruveti sa gelom. Davalac: 3–6 mL krvi sa heparinom.	18–22 °C: do 8 h; ili 4–8 °C: do 8 h	
Molekularna HLA tipizacija	3–5 mL venske krvi na EDTA ili ACD	18–22 °C: do 8 h; ili 4–8 °C: do 7 dana	Ne otvarati epruvetu; ne koristiti heparin; ne zamrzavati.

Hematologija

Program	Osoba	Uzorak
1 – Hematologija, prvi dolazak	Pacijent	2 × 3–5 mL krvi na EDTA
1a – Hematologija, prvi dolazak	Član porodice	3–5 mL krvi na EDTA
2 – Hematologija, haploidentična Tx	Pacijent	3–5 mL krvi na EDTA + 9 mL krvi bez antikoagulansa
2a – Hematologija, haploidentična Tx	Srodnik	3–5 mL krvi na EDTA; dodatno 3–6 mL krvi sa heparinom za unakrsnu reakciju
3 – Hematologija, srodna potvrdna tipizacija	Pacijent	3–5 mL krvi na EDTA
3a – Hematologija, srodna potvrdna tipizacija	Brat/sestra	3–5 mL krvi na EDTA
4 – Hematologija, potvrdna tipizacija za pretraživanje RDKS	Pacijent	3–5 mL krvi na EDTA + 9 mL krvi bez antikoagulansa

Transplantacija solidnih organa i povezana ispitivanja

Program	Osoba	Uzorak
5 – Dijaliza, prvi dolazak (živi davalac)	Pacijent	3–6 mL krvi sa heparinom + 3–5 mL krvi na EDTA + 9 mL krvi bez antikoagulansa
5a – Dijaliza, prvi dolazak (živi davalac)	Davalac	3–6 mL krvi sa heparinom + 3–5 mL krvi na EDTA
6 – Dijaliza, potvrda tipizacije i CM pre Tx	Pacijent	3–6 mL krvi sa heparinom + 3–5 mL krvi na EDTA + 9 mL krvi bez antikoagulansa
6a – Dijaliza, potvrda tipizacije i CM pre Tx	Davalac	3–6 mL krvi sa heparinom + 3–5 mL krvi na EDTA
7 – Dijaliza, za listu	Pacijent	3–6 mL krvi sa heparinom + 3–5 mL krvi na EDTA + 9 mL krvi bez antikoagulansa
8 – Kardiologija/pluća	Pacijent	3–6 mL krvi sa heparinom + 3–5 mL krvi na EDTA + 9 mL krvi bez antikoagulansa

Program	Osoba	Uzorak
9 – Udruženost sa bolestima	Pacijent	3–5 mL krvi na EDTA

Ostali programi

Program	Osoba	Uzorak
10 – Prijavljivanje u Registar MĆH	Davalac	3–5 mL krvi na EDTA
12 – Kontrola anti-HLA antitela	Pacijent	9 mL krvi bez antikoagulansa
14 – Refraktarnost na transfuzije trombocita	Pacijent	3–5 mL krvi sa heparinom + 3–5 mL krvi na EDTA + 9 mL krvi bez antikoagulansa
15 – TRALI	Pacijent	3–5 mL krvi na EDTA
16 – Kadaverična transplantacija	Kadaverični davalac	6 × 6–9 mL krvi sa heparinom + 2 × 3–5 mL krvi na EDTA; slezina/limfni čvor
16a – Kadaverična transplantacija	Pacijent	9 mL krvi bez antikoagulansa

Beograd, 04.11.2026.